T077 BL VII (06) 1442 Căn Bản Thuyết Nhất Thiết Hữu Bộ Tỳ Nại Da Q6

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 6

CAÊN BAÛN THUYEÁT
NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA
QUYEÅN 6

Hoïc Xöù Thöù Ba: ÑOAÏN MAÏNG NGÖÔØI

Toång Nhieáp Tuïng: Duyeân ñaàu Ñaø-saùch-ca Noäi thaân v.v... haønh saùt Ñoäc haïi khôûi thaây quyû Sau luaän vieäc nhaø taém. Bieät Nhieáp Tuïng: Ñaø Saùch Ca, Ba Laïc Thieän ngöõ vaø Kieát töôøng Baùt, y vaø truïc thai Tröôûng giaû Loäc, phaïm chí. 1. Tröôøng hôïp Ñaø Saùch Ca: Luùc ñoù ñöùc Baïc-giaø-phaïm ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät , coù hai Bí-soâ moät teân laø Ñaø-saùch-ca, moät teân laø Ba- laïc-ca cuøng nhau keát baïn. Thôøi gian sau Ba Laïc maéc bònh, Ña-saùch-ca laøm ngöôøi khaùn bònh, moät hoâm vaøo luùc nöûa ñeâm Ba-laïc-ca boảng khoùc la lôùn tieáng, khi Ñaø-saùch-ca hoûi thì Ba-laïc-ca noùi laø bò ñoùi khaùt böùc baùch, Ñaø-saùch-ca lieàn noùi: “Cuï thoï ôû trong phaùp xuaát gia caàn phaûi öùc cheá, neáu coù thöùc aên maø khoâng coù ngöôøi trao cho thì cuõng khoâng ñöôïc aên, huoáng chi hieän giôø khoâng coù thöùc aên”. Ba-laïc-ca cöù khoùc la nhö vaäy cho ñeán saùng, Ñaø-saùch-ca noùi: “Cuï thoï daäy suùc mieäng ñaùnh raêng, toâi ñeán choã thaày thuoác hoûi thaêm veà chöùng bònh cuûa cuï thoï”. Ñaø-saùch-ca lieàn ñeán choã thaày thuoác hoûi: “Hieàn thuû, nay coù Bí-soâ khi bònh cöù la khoùc nhö con nít, coù phöông thuoác naøo chöõa ñöôïc bònh cuûa thaày aáy”, ñaùp: “Thaùnh giaû, bònh cuûa Bí-soâ ñoù neân uoáng thuoác ”. Ñaø-saùch-ca vöøa ñi khoûi, Ba- laïc-ca thöùc daäy suùc mieäng..., caùc Bí-soâ hoûi: “Cuï thoï taïi sao cöù khoùc la

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 6

suoát ñeâm nhö theá?”, ñaùp: “Toâi bò ñoùi khaùt böùc baùch”. Coù moät Bí-soâ hoûi: “Toâi coù nöôùc chaùo, cuï thoï uoáng khoâng?”, ñaùp uoáng, moät Bí-soâ khaùc laïi hoûi: “Toâi coù söõa, baùnh, canh thòt... cuï thoï aên khoâng?”, ñaùp aên. AÊn uoáng no buïng roài, Ba-laïc-ca vaøo phoøng naèm treân giöôøng, vöøa luùc ñoù Ñaø-saùch-ca trôû veà vôùi nhöõng thöù thuoác maø thaày thuoác baûo neân uoáng. Ñaø-saùch-

cabaûo Ba-laïc-ca ngoài daäy roài baûo ngöôøi mang thöùc aên tôùi cho Ba-laïc-ca, Ba-laïc-ca chæ muùc vaøi muoãng roài laïi naèm xuoáng, Ñaø-saùch-ca hoûi côù sao thì Ba-laïc-ca noùi laø khoâng muoán aên. Ñaø-saùch-ca noùi: “Cuï thoï suoát ñeâm la khoùc ñoøi aên, baây giôø coù thöùc aên mang ñeán laïi noùi khoâng muoán aên, neáu cöù nhö vaäy e cuï thoï khoâng qua khoûi”. Luùc ñoù caùc Bí-soâ lieàn keå laïi söï vieäc vaø noùi: “Ba-laïc-ca ñaõ no neâ roài”, Ñaø-saùch-ca hoûi laïi Ba-laïc-ca coù thaät nhö vaäy khoâng, Ba-laïc-ca xaáu hoå noùi laø thaät. Ñaø-saùch-ca noåi giaän noùi: “Toâi vì lo laéng cho cuï hoï maø y baùt khaùnh taän, boû pheá vieäc tu nghieäp thieän, trong khi ñoù cuï thoï laïi khoâng kieâng cöõ, thaø uoáng thuoác ñoäc coøn hôn laø aên nhöõng thöùc aên kieâng cöõ nhö theá”. Nghe Ñaø-saùch-ca quôû traùch, Ba-laïc-ca caûm thaáy xaáu hoå thaàm nghó: “Laønh thay lôøi traùch moùc cuûa ñoàng phaïm haïnh: Thaø uoáng thuoác ñoäc coøn hôn aên nhöõng thöùc aên kieâng cöõ nhö theá, ta nay neân uoáng thuoác ñoäc”. Suy nghó roài lieán ngoài daäy luïc tìm trong tuû thuoác thaáy coù thuoác ñoäc lieàn laáy uoáng, uoáng xong bò thuoác coâng phaït caû ngöôøi choaùng vaùng, ñoâi maét nhaém nghieàn, mieäng suûi boït khoùc keâu: “Ñaø-saùch-ca, toâi cheát maát”. Ñaø-saùch-ca nghe keâu kinh hoaøng chaïy ñeán hoûi, Ba-laïc-ca noùi: “Nghe cuï thoï noùi ñaõ vaát vaû vì toâi maø toâi laïi khoâng kieâng cöõ, thaø uoáng thuoác ñoäc coøn hôn aên nhöõng thöùc aên kieâng cöõ nhö theá, toâi töï caûm thaáy xaáu hoå neán ñaõ tìm thuoác ñoäc ñeå uoáng”. Ñaø-saùch-ca nghe xong bi caûm noùi: “Taïi sao cuï thoï laøm vieäc ngu ngoác nhö vaäy chöù!”, noùi xong lieàn chaïy ñi keâu thaày thuoác ñeán, nhöng vì thuoác ñoäc quaù maïnh khoâng theå keùo daøi maïng soáng, khi Ñaø-saùch-ca trôû veà thì Ba- laïc-ca ñaõ qua ñôøi. Ñaø-saùch-ca hoái haän suy nghó: “Haù chaúng phaûi chính ta ñaõ khuyeân Ba-laïc-ca uoáng thuoác ñoäc maø cheát sao”, beøn ñem söï vieäc baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: “Ñaø-saùch-ca khoâng coù taâm saùt neân khoâng phaïm, nhöng caùc Bí-soâ khoâng neân noùi vôùi ngöôøi bònh nhöõng lôøi nhö vaäy khieán ngöôøi bònh nghe roài töï tìm ñeán caùi cheát, neáu ai noùi lôøi nhö theá thì phaïm toäi Vieät phaùp”. Ñaây laø duyeân khôûi nhöng Theá Toân chöa ôû nôi Tyø-naïi-da cheá hoïc xöù naøy cho caùc ñeä töû Thinh vaên. 2. Tröôøng hôïp Thieän Ngöõ: Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù coù hai Bí-soâ moät teân laø Thieän Ngöõ, moät teân laø Kieát Töôøng cuøng nhau keát baïn. Bí-soâ Thieän Ngöõ laø boû ngheà thôï saên maø xuaát gia, coøn Bí-soâ Kieát Töôøng

laø boû neáp soáng tröôûng giaû maø xuaát gia. Luùc ñoù coù hai ñoàng töû laø chaùu ngoaïi cuûa Thieän Ngöõ vì cha meï ñaõ qua ñôøi neân löu laïc ñeán röøng Theä- ña, ñuùng luùc Thieân Ngöõ vöøa ñi ra troâng thaáy bieát laø chaùu ngoaïi lieàn hoûi thaêm, môùi bieát cha meï chuùng ñaõ qua ñôøi lieàn rôi nöôùc maét. Caùc Bí-soâ thaáy vaäy beøn hoûi hai ñoàng töû laø ai, Thieän Ngöõ ñaùp laø chaùu ngoaïi, caùc Bí- soâ noùi: “Neáu laø chaùu keâu baèng caäu thì neân ñem veà nuoâi döôõng”, Thieän Ngöõ noùi: “Toâi khaát thöïc coøn khoâng ñuû nuoâi thaân laøm sao nuoâi theâm hai ñöùa chaùu naøy”, caùc Bí-soâ noùi: “Haõy baûo hai chaùu laøm chuùt vieäc nhoïc cho caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ seõ sôù bôùt côm trong baùt cho hai chaùu

ñöôïc no ñuû". Thieän Ngöõ nghe lôøi ñem hai chaùu veà nuoâi, hai ñöùa chaùu naøy baåm taùnh sieâng naêng thaùo vaùt, kheùo bieát haàu haï vaø cung kính caùc Bí-soâ neân caùc Bí-soâ raát thöông meán cung caáp cho y thöïc ñaày ñuû nuoâi döôõng hai ñoàng töû naøy cho ñeán tröôûng thaønh. moät hoâm hai ñoàng töû ñöùng chôi beân ngoaøi, coù maáy ngöôøi thôï saên quen bieát ñuoåi theo moät con nai chaïy ñeán troâng thaáy chuùng lieàn hoûi: "Taïi sao chuùng baây laïi ñöùng ôû ñaây?", ñaùp: "Caäu cuûa chaùu xuaát gia ôû trong ñaây, chuùng chaùu hieän ñang ôû vôùi caäu", thôï saên noùi: "Caäu cuûa chuùng baây khoâng töï nuoâi soâng ñöôïc neân môùi xuaát gia ôû trong ñaây, chuùng baây khoûe maïnh nhö theá haù khoâng töï nuoâi soáng ñöôïc hay sao, phaûi laäp chí hoïc ngheà nghieäp cuûa cha oâng", ñaùp: "Caäu cuûa chaùu coù thaâm aân, chaùu phaûi veà hoûi yù kieán cuûa caäu roài môùi quyeát ñònh". Hai ñoàng töû trôû veà ñeán choã Thieän Ngöõ noùi: "Thaùnh giaû, hai chaùu phaûi laäp chí hoïc ngheà nghieäp cuûa cha oâng neân ñeán caùo töø Thaùnh giaû", Thieän Ngöõ noùi: "Chuùng ta ñaõ duøng cuûa tín thí nuoâi döôõng hai chaùu neân ngöôøi, sao hai chaùu laïi quay veà hoïc theo haïnh aùc", hai ñoàng töû noùi: "Tuy ñoù laø haïnh aùc nhöng laøm ngöôøi ai laïi boû ngheà nghieäp cuûa cha oâng", noùi xong caû hai ñeàu boû veà laøm ngheà saên baén ñeå töï nuoâi soáng. Thôøi gian sau Bí-soâ Kieát Töôøng maéc bònh naëng, Bí-soâ Thieän Ngöõ laøm ngöôøi nuoâi bònh, luùc ñoù Kieát Töôøng bò côn bònh haønh haï beøn suy nghó: "Tröôùc nay ta trì giôùi khoâng laøm ñieàu aùc, thieân ñöôøng giaûi thoaùt nhö caùch moät böùc maøn moûng. Nay ta neân töø boû thaân ñau khoå naøy ñeå sanh veà coõi thuø thaéng", laïi nghó: "Nhöng ai seõ haønh saùt ñeå ñoaïn maïng soáng giuùp ta? AØ, hai ñöùa chaùu cuûa Bí-soâ Thieän Ngöõ, baåm taùnh thoâ baïo coù theå ñoaïn maïng soáng giuùp ta, ta khoûi phaûi nhôø ai khaùc". Suy nghó roài lieàn hoûi Thieän Ngöõ: "Hai ñöùa chaùu ngoaïi cuûa cuï thoï hieän nay ôû ñaâu?", ñaùp: "Toâi khoâng muoán nghe ñeán teân cuûa chuùng nöõa, toâi ñaõ duøng cuûa tín thí nuoâi döôõng chuùng, nay chuùng trôû laïi laøm nghieäp aùc nhö toå phuï noù ñaõ laøm, ñoù laø ngheà saên baén gieát haïi chuùng sanh ñeå töï nuoâi soáng". Kieát Töôøng noùi: "Khoâng neân hieàm haän hai chaùu, duø sao khi hai chaùu coøn ôû röøng Theä-ña cho ñeán con truøng con

kieán chuùng cuõng khoâng gieát haïi. Do ngöôùi aùc khuyeán duï neân chuùng môùi trôû veà haønh nghieäp aùc, cuï thoï neân khuyeân chuùng lìa xa nhöõng ngöôøi aùc ñoù, neáu cuï thoï coù gaëp chuùng neân goïi veà ñaây giuùp ñôõ toâi luùc ñang bònh naëng, nhöõng luùc cuï thoï ñi vaéng toâi khoâng bieát nhôø ai". Moät hoâm Thieän Ngöõ ñi khaát thöïc troâng thaáy hai chaùu ñang baùn thòt ôû trong moät cöûa haøng thòt, hai ñöùa chaùu töø xa troâng thaáy caäu lieàn chaïy ñeán ñaûnh leã, Thieän Ngöõ giaän noùi: "Ta vôùi hai chaùu ñaâu coù thaân thuoäc gì?", ñaùp: Thaùnh giaû laø caäu cuûa hai chaùu", laïi hoûi: "Cuï thoï Kieát Töôøng coù thaân thuoäc gì?", ñaùp: Cuõng laø caäu cuûa hai chaùu". Thieän Ngöõ noùi: "Cuï thoï Kieát Töôøng hieän ñang bònh naëng, hai chaùu coù laàn naøo gheù thaêm chöa?", ñaùp: "Hai chaùu quaû thaät khoâng hay bieát, baây giôø hai chaùu seõ ñeán thaêm, caäu muoán chaùu laøm gì?,

Thieän Ngöõ noùi: “Neáu thaày aáy baûo hai chaùu laøm gì, hai chaùu cöù laøm theo”, noùi roài boû ñi. Hai ñoàng töû naøy ñeán choã Bí-soâ Kieát Töôøng ñaûnh leã roài ngoài moät beân, Kieát Töôøng hoûi: Thaùnh giaû Thieän Ngöõ laø gì cuûa hai chaùu?”, ñaùp: “Laø caäu cuûa hai chaùu”, laïi hoûi: “Ta laø gì cuûa hai chaùu?”, ñaùp: “Cuõng laø caäu cuûa hai chaùu”, laïi hoûi: “Ta maéc bònh naëng sao hai chaùu khoâng ñeán thaêm?”, ñaùp: “Hai chaùu quaû thaät khoâng bieát, hoài naûy nghe caäu chaùu noùi, hai chaùu lieàn ñeán thaêm Thaùnh giaû”. Kieát Töôøng noùi: “Hai chaùu coù muoán ta sanh leân coõi trôøi khoâng?”, ñaùp: “Raát muoán”, Kieát Töôøng noùi: “Hieän giôø thieân ñöôøng giaûi thoaùt ñoái vôùi ta nhö caùch moät böùc maøn moûng, ta muoán boû thaân ñau khoå naøy ñeå sanh veà thaéng xöù, ta nhôø hai chaùu ñoaïn maïng caên naøy giuùp ta”, ñaùp: “Ñaâu theå ñöôïc, neáu coù keû naøo ñoù ñeán haïi caäu, chaùu seõ gieát keû aáy chöù ñaâu coù chuyeän chaùu ñoaïn maïng caên cuûa caäu”, Kieát Töôøng noùi: “Chaúng leõ Thieän Ngöõ khoâng noùi vôùi hai chaùu ta baûo laøm gì hai chaùu cöù laøm theo hay sao?”, ñaùp: “Caäu coù noùi nhö vaäy”, Kieát Töôøng noùi: “Neáu vaäy thì neân nghe lôøi ta ñoaïn maïng caên naøy giuùp ta”. Hai ñöùa chaùu nghe roài cuøng baøn baïc: “Haù chaúng phaûi caäu cuûa chuùng ta ñaõ truø löôïng tröôùc neân keâu chuùng ta ñeán thaêm bònh ñeå laøm vieäc naøy hay sao”. Baøn baïc xong moät trong hai ñöùa caàm con dao beùn chaët ñöùt yeát haàu cuûa Kieát Töôøng roài laáy taám baïch ñieäp phuû leân töû thi. Vöøa luùc aáy Thieän Ngöõ trôû veà noùi: “Hai chaùu troâng coi ngöôøi bònh ñaâu neân ñeå cho nguû nhö theá?”, ñaùp: “Ngöôøi caäu naøy seõ khoâng daäy nöõa ñaâu”. Thieän Ngöõ nghe noùi kinh haõi beøn hoûi roõ söï vieäc, hai ñöùa chaùu lieàn keå laïi söï vieäc ñaõ xaûy ra, Thieän Ngöõ kinh hoaøng ñeán giôû taám baïch ñieäp ra xem, troâng thaáy Kieát Töôøng bò gieát nhö vaäy trong loøng heát söùc hoái haän töï nghó: “Haù chaúng phaûi ta laø ngöôøi tìm ngöôøi caàm dao gieát cheát keû khaùc hay sao?”, lieàn ñem söï vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: “Bí-soâ naøy khoâng coù taâm saùt neân khoâng

phaïm, nhöng caùc Bí-soâ khoâng neân sai ngöôøi voâ trí chaêm soùc ngöôøi bònh, neáu coù duyeân söï phaûi ra ñi phaûi chæ daïy caën keû ngöôøi nuoâi bònh khoâng hieåu bieát, chôù ñeå ngöôøi bònh phi lyù bò haïi, hoaëc teù ngaõ trong nöôùc löûa hoaëc aên thöùc aên ñoäc... Taát caû ñeàu phaûi caån thaän ñeà phoøng, khoâng ñeå cho ngöôøi bònh bò toån haïi, neáu Bí-soâ naøo sai ngöôøi voâ trí chaêm soùc ngöôøi bònh maø khoâng kheùo chæ daïy maø ra ñi thì phaïm toäi Vieät phaùp”. Ñaây laø duyeân khôûi nhöng Phaät chöa cheá hoïc xöù naøy. 3. Tröôøng hôïp vì y baùt: Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc thaønh Thaát-la-phieät , luùc ñoù coù moät Bí-soâ baùt thöôøng ngaøy thoï duïng bò maát maøu vaø luûng chaûy, caùc Bí-soâ thaáy vaäy lieàn noùi: “Baùt thöôøng thoï duïng cuûa cuï thoï ñaõ maát maøu vaø luûng chaûy, sao khoâng nung treùt laïi?”, ñaùp: “Nung treùt laïi phaûi caàn nhieàu vaät duïng nhö ngoùi beå, phaân boø, daàu meø...”, caùc Bí-soâ noùi: “Neáu khoâng coù caùi baùt laønh thì laøm sao khaát thöïc töï nuoâi soáng ñöôïc?”, ñaùp: “Khoâng coù caùi baùt

laønh taát nhieân khoâng theå khaát thöïc töï soáng, nhöng coù moät Bí-soâ ôû taïi , ñang bònh naëng khoâng bao laâu nöõa seõ qua ñôøi. Bí-soâ ñoù coù caùi baùt raát toát coù theå thoï duïng ñöôïc, ñôïi vò aáy qua ñôøi toâi seõ laáy duøng". Caùc Bí-soâ nghe roài lieàn noùi: "Cuï thoï chæ vì caùi baùt maø sanh taâm Chieân-ñaø- la cöïc aùc nhö vaäy hay sao?". Bí-soâ naøy nghe roài caûm thaáy xaáu hoå hoái haän töï nghó khoâng bieát mình coù phaïm toäi hay khoâng, lieàn ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: "Bí-soâ naøy khoâng coù taâm nguyeän caàu cho vò kia cheát neân khoâng phaïm, nhöng caùc Bí-soâ khoâng neân vì caùi baùt maø sanh taâm Chieân-ñaø-la cöïc aùc nhö vaäy, neáu khôûi taâm naøy thì phaïm toäi Vieät phaùp. Caùc Bí-soâ phaûi hoä trì baùt nhö giöõ troøng maét, choã caàn treùt thì treùt, baùt caàn nung laïi thì neân nung laïi; neáu Bí-soâ naøo coù baùt caàn phaûi nung treùt laïi maø khoâng chòu laøm thì phaïm toäi Vieät phaùp". Ñaây laø duyeân khôûi nhöng Phaät chöa cheá hoïc xöù. Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc thaønh Thaát-la-phieät , luùc ñoù coù moät Bí-soâ y Taêng-giaø-chi ñaõ cuõ raùch vaø dô baån, caùc Bí-soâ thaáy vaäy noùi: "Y Taêng-giaø-chi cuûa cuï thoï ñaõ cuõ raùch vaø dô baån sao khoâng giaët nhuoäm vaø vaù laïi", ñaùp: "Neáu giaët nhuoäm vaù laïi phaûi caàn nhieàu vaät duïng nhö thuoác nhuoäm, kim chæ, cuûi noài ...", caùc Bí-soâ noùi: "Neáu khoâng coù y laøm sao che thaân?", ñaùp: "khoâng coù y taát nhieân khoâng theå che thaân, nhöng coù moät Bí-soâ ôû taïi , ñang maéc bònh naëng khoâng bao laâu seõ qua ñôøi, vò aáy coù Taêng-giaø-chi coøn môùi coù theå thoï duïng ñöôïc, ñôïi chöøng naøo vò aáy qua ñôøi toâi seõ laáy duøng", caùc Bí-soâ nghe roài noùi: "Cuï thoï vì y maø sanh taâm Chieân-ñaø-la cöïc aùc nhö vaäy sao?". Bí-soâ nghe roài caûm thaáy xaáu hoå hoái haän töï nghó khoâng bieát mình coù phaïm toäi hay khoâng, lieàn ñem vieäc

naøy baïch caùc Bí-soâ , caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: "Bí-soâ naøy khoâng coù taâm nguyeän cho vò kia cheát neân khoâng phaïm, nhöng caùc Bí-soâ khoâng neân vì y maø sanh taâm Chieân-ñaø-la cöïc aùc nhö vaäy, ai khôûi taâm nhö thaá phaïm toäi Vieät phaùp. Laïi nöøa caùc Bí-soâ phaûi hoä trì y nhö da treân thaân, caàn giaët nhuoäm vaù laïi thì neân tuøy vieäc maø laøm, neáu khoâng laøm phaïm toäi Vieät phaùp". Ñaây laø duyeân khôûi nhöng Phaät chöa cheá hoïc xöù naøy. 4. Tröôøng hôïp tuøy hæ laøm ñoïa thai: Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù coù moät tröôûng giaû teân laø Thaéng Quaân giaøu coù thoï duïng ñaày ñuû. OÂng cöôùi moät ngöôøi con gaùi cuøng doøng toäc laøm vôï, khoâng bao laâu sau ngöôøi vôï coù thai, sau chín thaùng sanh moät con trai töôùng maïo ñoan nghieâm khieán ai cuõng yeâu meán. Traûi qua hai möôi moát ngaøy gia toäc vui möøng môû hoäi, ngöôøi cha boàng con ra hoûi toân thaân neân ñaët teân cho chaùu laø gì, moïi ngöôøi luaän baøn roài noùi: "Con trai cuûa Thaéng Quaân neân ñaët teân laø Ñaïi Quaân". Thôøi gian khoâng laâu sau ngöôøi vôï laïi sanh theâm moät con trai, dung maïo kyø ñaëc hôn anh gaáp boäi phaàn, laø em cuûa Ñaïi Quaân neân ñaët teân laø Tieåu Quaân. Thôøi gian sau vôï cuûa Thaéng Quaân qua ñôøi, thi haøi ñöôïc ñöa vaøo

röøng hoûa taùng, Thaéng Quaân töï nghó: “Neáu ta laáy vôï nöõa e seõ xuùc naõo hai con, ta neân cöôùi vôï cho Ñaïi Quaân”. Cöôùi vôï cho Ñaïi Quaân xong, khoâng bao laâu sau Thaéng Quaân ñau yeáu luoân, duø coù thuoác thang ñaày ñuû nhöng söùc khoûe ngaøy caøng suy yeáu, ñeå khuyeân nhaéc hai con Thaéng Quaân noùi keä: “Tích tuï ñeàu tieâu taùn, Leân cao aét teù naëng, Sum hoïp aét bieät ly, Coù soáng roài seõ cheát”. Noùi keä xong lieàn qua ñôøi, nghi leã hoûa taùng toå chöùc raát chu ñaùo. Ñaïi Quaân vì cha roäng tu nghieäp phöôùc, töï nghó: “Cha ta luùc coøn soáng lo lieäu moïi vieäc cho ta, nay ngöôøi qua ñôøi ta phaûi xoay sôû theá naøo ñeå gia nghieäp khoâng bò sa suùt. Ta neân mang tieàn baïc haøng hoùa sang phöông khaùc mua baùn caàu lôïi”. Nghó roài noùi vôùi Tieåu Quaân: “Em coù bieát khoâng, luùc cha coøn soáng lo lieäu moïi vieäc cho chuùng ta khoâng coù thieáu thoán, nay cha qua ñôøi chuùng ta phaûi töï kinh doanh caàu lôïi. Em ôû nhaø troâng coi gia nghieäp, anh sang phöông khaùc kinh doanh caàu lôïi moät thôøi gian roài seõ trôû veà”. Tieåu Quaân taùn thaønh yù kieán cuûa anh, Ñaïi Quaân lieàn mang theo tieàn baïc haøng hoùa ñeán phöông khaùc kinh doanh caàu lôïi, taát caû ñeàu thuaän lôïi nhö yù neân vieát thö veà cho em noùi raèng: “Anh raát an oån, vieäc mua baùn thuaän lôïi nhö yù, em ôû nhaø coi ngoù gia nghieäp”. Vì ham caàu lôïi neân caøng

ñi xa hôn, thôøi gian sau gôûi thö veà cho em noùi keä: “Do tham neân caàu lôïi Ñöôïc lôïi laïi sanh tham. Neân laøm khoâng neân laøm, Vì tham neân maát heát”. Cöù ñi nhö theá ñeán taän bieân phöông xa xoâi, traûi qua nhieàu naêm khoâng coøn tin töùc nöõa. Luùc ñoù ngöôøi vôï cuûa Ñaïi Quaân soáng höôûng thuï ñaày ñuû neân duïc tình phaùt sanh ñoái vôùi ngöôøi em choàng, nhöng Tieåu Quaân khoâng chaáp nhaän noùi raèng: “Chò daâu lôùn coi nhö meï”. Vì khoâng ñöôïc thuaän tình neân vôï Ñaïi Quaân buoàn baõ veà nhaø cha meï than thôû: “Con bò duïc tình böùc baùch, meï neân tìm cho con moät tröôïng phu khaùc”, baø meï noùi: “Tieåu Quaân dung maïo ñoan nghieâm sao con khoâng caàu?”, ñaùp: “Con ñaõ caàu nhöng ngöôøi aáy khoâng chaáp nhaän”. Baø meï noùi: “Con haù khoâng thaáy nhöõng ngöôøi vôï khaùc, choàng hoï ñi xa vaãn giöõ khí tieát sao con laïi coù yù khaùc ñeå rieâng mình chòu khoå?”, ñaùp: “Choàng hoï ñi xa vaãn coù tin töùc neân coøn coù hy voïng gaëp laïi nhau, coøn choàng cuûa con thì baët voâ aâm tín chaéc laø ñaõ cheát roài”. Baø meï ñuû caùch khuyeân nhuõ nhöng vôï Ñaïi Quaân vaãn buoàn baû öu saàu naèm maõi treân giöôøng khoâng chòu daäy, coøn noùi: “Meï neân tìm cho con moät tröôïng phu khaùc, neáu khoâng con seõ boû troán ñi, khi ñoù caû hai hoï ñeàu mang tieáng xaáu”. Luùc ñoù cha meï beøn cuøng hoï haøng baøn baïc: “Chuùng ta neân laøm moät böûa tieäc môøi Tieáu Quaân ñeán, tieäc xong chuùng ta seõ noùi vôùi Tieåu Quaân laø chuyeän trong nhaø neân uyeån chuyeån giaûi quyeát, chò daâu cuûa Tieåu Quaân bò duïc tình böùc baùch, Tieåu Quaân neân baûo boïc chôù ñeå boû nhaø troán ñi khieán hai hoï ñeàu mang tieáng xaáu”. Tieåu Quaân ñeán döï tieäc nghe moïi ngöôøi noùi nhö vaäy lieàn suy nghó: “Chò daâu veà nhaø ta laøm daâu töø nhoû, ta khoâng neân ñeå chò aáy boû troán ñi khieán cho hai hoï ñeàu mang tieáng xaáu”. Nghó roài lieàn chaáp

thuaän röôùc vôi Ñaïi Quaân trôû veà, cuøng nhau aên ôû chöa bao laâu thì ngöôøi vôi naøy coù thai, nhöõng ngöôøi baïn gaùi troâng thaáy lieàn hoûi: “Thai trong buïng cuûa chò töø ñaâu maø coù?”, ñaùp: “Töø khi choàng toâi ñi xa, toâi ôû nhaø thuû tieát sao caùc baïn laïi noùi nhö vaäy”. Trong soá ñoù coù moät ngöôøi baïn thaân noùi: “Chò muoán daáu nhöng töôùng buïng ñaõ hieän roõ ra roài”, ñaùp: “Toâi coù thai thì ñaõ sao?”, ngöôøi baïn lieàn hoûi laø cuûa ai, ñaùp laø cuûa Tieåu Quaân, ngöôøi baïn noùi: “Neáu laø cuûa Tieåu Quaân thì ñaâu coù loãi gì”. Thai trong buïng caøng ngaøy lôùn daàn, baát ngôø Tieåu Quaân nhaän ñöôïc thö cuûa Ñaïi Quaân gôûi veà noùi raèng: “Vieäc kinh doanh gaàn ñaây thuaän lôïi nhö yù, em chôù lo buoàn, khoâng bao laâu sau anh seõ trôû veà”. Ñoïc thö xong Tieåu Quaân hoái haän töï nghó: “Ta troâng thö anh nhö naéng troâng möa, töø laâu khoâng coù tin töùc cuõng khoâng thaáy trôû veà,

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 6
79

ta voâ taâm laáy vôi cuûa anh roài thì anh môùi trôû veà. Ngöôøi ñôøi coù noùi oan gia naëng nhaát khoâng gì hôn laø xaâm phaïm vôi ngöôøi khaùc. Anh ta veà bieát ñöôïc chaéc seõ khoâng tha thöù cho ta, ta nay neân troán ñi”, laïi nghó: “Queâ nhaø khoù töø boû, nay vua Thaéng Quang coi Thích Ca töû ñoàng nhö thaùi töû, töï taïi voâ ngaïi, ta neân ñeán ñoù caàu xuaát gia, anh ta trôû veà cuõng khoâng laøm gì ta ñöôïc”. Nghó roài Tieåu Quaân lieàn ñeán röøng Theä-ña gaëp moät Bí-soâ caàu xin xuaát gia, Bí-soâ noùi: “Taøi vaø maïng khoâng laâu beàn, coù theå töø boû maø xuaát gia laø toát”. Noùi roài cho Tieåu Quaân xuaát gia vaø thoï vieân cuï, daïy cho Tieåu Quaân haønh phaùp cuûa Bí-soâ roài noùi: “Cuï thoï, nai khoâng nuoâi nai, thaønh Thaát-la-phieät roäng lôùn thaày neân ñi khaát thöïc töï nuoâi thaân”. Tieåu Quaân vaâng lôøi saùng sôùm ñaép y mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc, thöù lôùp ñeán nhaø cuûa mình, ngöôøi vôi töø xa troâng thaáy ñaám ngöïc hoûi vì sao, Tieåu Quaân noùi: “Naøng haù khoâng bieát toâi troâng ñôïi anh toâi nhö naéng troâng möa maø anh toâi laïi baët voâ aâm tín cuõng khoâng thaáy trôû veà. Toâi voâ taâm laáy vôi cuûa anh mình, anh toâi veà bieát ñöôïc chaéc seõ khoâng tha thöù cho toâi, cho neân toâi phaûi boû ñi xuaát gia”. Ngöôøi vôi noùi: “OÂng töï troán traùnh coøn toâi laøm sao?”, ñaùp: “Toâi voán voâ taâm, chæ vì chò bò duïc tình neân böùc baùch toâi laáy thì raùng chòu laáy”, noùi xong lieàn boû ñi. Luùc ñoù coù ngöôøi baïn thaân cuûa Tieåu Quaân gioûi veà y thuaät tìm ñeán nhaø hoûi thaêm Tieåu Quaân môùi bieát söï vieäc xaûy ra vaø Tieåu Quaân hieän ñaõ xuaát gia ôû trong röøng Theä- ña, lieàn tìm ñeán röøng Theä-ña ñeå thaêm Tieåu Quaân, thaáy caùc Bí-soâ hình töôùng vaø y phuïc ñeàu gioáng nhau neân khoâng bieát ai laø Tieåu Quaân. Luùc ñoù coù moät Bí-soâ chæ choã Tieåu Quaân, khi gaëp maët ngöôøi baïn hoûi vì sao ñi xuaát gia maø khoâng noùi cho bieát, Tieåu Quaân noùi: “Vì voäi vaõ neân khoâng theå noùi cho bieát”, noùi roài lieàn thuaät laïi ñaày ñuû söï vieäc ñaõ xaûy ra. Ngöôøi baïn noùi: “Toâi bieát raønh veà y thuaät vaø ñieàu cheá thuoác, ñoái vôùi ngöôøi mang thai cuõng coù thuoác laøm cho tieâu thai”. Tieåu Quaân nghe noùi im laëng, ngöôøi baïn naøy lieàn trôû veà ñieàu cheá thuoác tieâu thai, baûo moät ngöôøi nöõ ñem ñeán ñöa cho ngöôøi

vôï kia vaø daën noùi raèng: “Thuoác taùn naøy do Bí-soâ Tieåu Quaân sai toâi mang ñeán, hoøa vôùi nöôùc uoáng seõ ñöôïc bình an toát ñeïp”. Ngöôøi nöõ ñem thuoác ñeán vaø noùi nhö lôøi ñaõ daën, ngöôøi vôï naøy nghe roài nhaän thuoác vaø cuõng y theo lôøi ñaõ daën hoøa vôùi nöôùc uoáng, keát quaû thai ñöôïc truïc ra ngoaøi. Khi nhöõng ngöôøi baïn hoûi veà caùi thai thì ngöôøi vôï naøy noùi: “Tröôùc ñaây toâi coù noùi choàng toâi ñi xa toâi ôû nhaø thuû tieát, laøm gì coù caùi thai naøo”. Moät ngöôøi baïn thaân trong soá ñoù laïi hoûi: “Tröôùc ñaây chò noùi laø thai cuûa Tieåu Quaân, sao baây giôø laïi noùi laøm gì coù caùi thai naøo?”, ñaùp: “Noù töø kia ñeán neân giôø cuõng ñi theo kia”, laïi hoûi : “Ñi theo kia laø nghóa nhö theá naøo?”, ñaùp: “Tieåu Quaân ñöa thuoác tröïc

thai cho toâi uoáng neân caùi thai ñaõ tieâu roài”. Nhöõng ngöôøi baïn naøy nghe roài cuøng nhau cô hieàm: “Thích Ca töû coù theå laøm vieäc aùc, khoâng phaûi chôn sa moân ñaõ cho ngöôøi uoáng thuoác truïc thai”. Tieáng xaáu naøy lan ra khaép thaønh aáp ñoàn raèng chính Tieåu Quaân laø thuû phaïm, caùc Bí-soâ nghe roài lieàn baïch Phaät, Phaät hoûi Tieåu Quaân: “Thaày thaät ñaõ laøm vieäc naøy phaûi khoâng?”, ñaùp: “Con khoâng coù laøm, con chæ coù tuøy hæ”. Phaät baûo caùc Bí-soâ: “Tieåu Quaân khoâng coù taâm saùt neân khoâng phaïm, nhöng caùc Bí-soâ khoâng neân sanh taâm tuøy hæ vôùi vieäc laøm nhö vaäy, neáu ai tuøy hæ thì phaïm toäi Vieät phaùp”. Khoâng bao laâu sau Ñaïi Quaân trôû veà döøng nghæ taïi moät nôi caùch thaønh khoâng xa, theo thöôøng tình heã nghe ai laøm ñieàu toát thì vui möøng theo, coøn thaáy laøm ñieàu xaáu thì lo buoàn giuøm, cho neân thaáy Ñaïi Quaân saép veà ñeán nhaø lieàn coù ngöôøi baùo cho ngöôøi vôï bieát. Ngöôøi vôï naøy nghe tin trong loøng lo sôï, öu saàu naèm treân giöôøng, Ñaïi Quaân vaøo thaønh lieàn ñöa haøng hoùa ñeán caùc cöûa haøng roài môùi veà nhaø. Veà ñeán nhaø thaáy gia caûnh aûm ñaïm, böôùc vaøo trong phoøng thaáy vôï naèm buoàn baõ treân giöôøng lieàn hoûi: “Hieàn thuû, vì sao thaáy anh veà maø khoâng vui möøng ra ñoùn?”, ñaùp: “Anh veà em raát vui, nhöng trong thôøi gian anh ñi khoâng coù tin töùc gì, Tieåu Quaân ñaõ xaâm phaïm em”. Ñaïi Quaân nghe xong lieàn noåi giaän noùi: “Noù laøm nhö theá khoâng nhöõng khi em maø coøn khi anh nöõa, em haõy ngoài daäy anh seõ trò toäi noù, noù hieän giôø ñaâu roài?”. Ngöôøi vôï noùi: “Nghe anh saép veà, noù ñaõ leùn troán ñi xuaát gia roài”, lieàn hoûi xuaát gia ôû ñaâu, ngöôøi vôï ñaùp laø ôû trong röøng Theä-ña, Ñaïi Quaân noùi: “Nôi ñoù ñaâu phaûi laø thaønh Thí Voâ uùy, anh seõ ñeán ñoù trò phaït noù”. Luùc ñoù coù ngöôøi ñeán baùo cho Tieåu Quaân bieát Ñaïi Quaân saép ñeán, Tieåu Quaân hoûi: “Coù nghe anh toâi noùi gì khoâng?”, ñaùp: “Ñaïi Quaân noùi röøng Theä-ña ñaâu phaûi laø thaønh Thí Voâ uùy, ta seõ ñeán ñoù trò phaït noù”. Tieåu Quaân nghe roài lo sôï thaàm nghó: “Ta vì sôï anh maø ñeán ñaây xuaát gia, tuy bieát Bí-soâ ñöôïc vua xem ñoàng nhö Thaùi töû khoâng coù chöôùng ngaïi, nhöng ta coù toäi, neáu anh ta ñeán aét seõ laøm haïi ta, ta khoâng neân ôû ñaây, neân troán ñeán nôi khaùc”. Nghó roài lieán ñeán baïch thaày: “OÂ-ba-ñaø-da, vì con sôï anh neân ñeán ñaây caàu xuaát gia, nay nghe tin anh con saép ñeán aét seõ

laøm haïi con, anh noùi röøng Theä-ña ñaâu phaûi laø thaønh Thí Voâ uùy, ta seõ ñeán ñoù trò phaït noù. Tuy con bieát Bí-soâ ñöôïc xem ñoàng nhö Thaùi töû an oån voâ ngaïi, nhöng con coù toäi, con muoán troán ñeán nôi khaùc". Thaày hoûi: "Con muoán troán ñi ñaâu?", ñaùp: "Con muoán ñeán thaønh Vöông Xaù". Vò thaày noùi: "Nôi ñoù coù Bí-soâ quen bieát vôùi thaày, thaày seõ vieát thö, con mang thö naøy ñeán chaéc chaén thaày aáy seõ aân töø hoä nieäm cho con". Vò thaày noùi roài lieàn vieát thö, trong thö noùi: "Tieåu Quaân laø ñeä töû cuûa toâi, nay muoán ñeán nöông töïa choã thaày,

thaày haõy aân töø hoä nieäm giuùp dôõ cho Tieåu Quaân ñöôïc an laïc truï". Tieåu Quaân caàm thö roài leã taï thaày leân ñöôøng, trong loøng lo sôï neân cöù nhìn ngoù hai beân, daàn daàn ñeán ñöôïc thaønh Vöông Xaù, hoûi thaêm choã ôû cuûa Bí-soâ thaân höõu vôùi thaày mình. Gaëp maët roài daâng thö, vò Bí-soâ naøy môû thö ñoïc xong noùi raèng: "Thieän lai cuï thoï, nay ta nhö thaày cuõ cuûa con, con nhö ñeä töû cuûa ta, con cöù ôû laïi ñaây tu hoïc Phaät phaùp, neáu coù caàn y baùt... caùc vaät caàn duøng ta ñeàu seõ chu caáp, khoâng ñeå con thieáu thoán. Phaät daïy Bí-soâ coù hai vieäc neân laøm laø thieàn tö vaø ñoïc tuïng, con nay thích tu theo phaùp naøo?", ñaùp: "Con thích thieàn tö". Vò thaày nghe roài lieán y phaùp daïy cho Tieåu Quaân thieàn tö, Tieåu Quaân lieàn tìm ñeán moät khu röøng laïnh vaéng, nôi boû thaây cheát ñeå töï saùch taán chuyeân tu thieàn tö, khoâng bao laâu sao ñoaïn heát caùc laäu hoaëc, chöùng phaùp Voâ sanh, ñaéc quaû A-la-haùn, xa lìa duïc nhieãm cuûa ba coõi, xem vaøng nhö ñaát bình ñaúng khoâng coù hai töôùng, coù theå duøng ñaïi trí phaù voâ minh. Ñöôïc ba minh saùu thoâng vaø boán bieän taøi voâ ngaïi, caùc ñieàu aùi nhieãm lôïi döôõng cung kính thaûy ñeàu buoâng xaû, neân chö thieân Ñeá Thích ñeàu khen ngôïi. Luùc ñoù Ñaïi Quaân ñeán röøng Theä- ña hoûi thaêm Tieåu Quaân môùi bieát Tieåu Quaân ñaõ ñi ñeán thaønh Vöông Xaù, Ñaïi Quaân thaàm nghó: "Nôi ñoù cuõng ñaâu phaûi laø thaønh Thí Voâ uùy, ta seõ ñeán ñoù trò phaït". Theá-laø Ñaïi Quaân chuaån bò löông thöïc ñi ñöôøng ñeán thaønh Vöông Xaù, vaøo trong Truùc Laâm hoûi thaêm Tieåu Quaân, coù moät Bí- soâ cho bieát Tieåu Quaân thieàn tö trong khu röøng laïnh vaéng, nôi boû thaây cheát. Ñaïi Quaân nghe roài lieàn tìm ñeán röøng laïnh vaéng, thaáy coù nhieàu Bí- soâ cuøng tu phaïm haïnh, do thôøi gian caùch bieät ñaõ laâu neân Ñaïi Quaân khoâng theå nhaän ra Tieåu Quaân trong soá ñoâng Bí-soâ coù hình töôùng gioáng nhau. Phaûi caàn thôøi gian quan saùt kyõ löôõng môùi coù theå nhaän bieát ñöôïc, Ñaïi Quaân suy nghó: "Neáu noù bieát mình seõ haïi mình tröôùc, mình phaûi laùnh maët ñeå baøy möu tính keá". Nghó roài Ñaïi Quaân ra khoûi röøng nhìn khaép nôi, troâng thaáy moät thôï saên mang cung teân ñi ñeán gaàn lieàn hoûi: "OÂng mang cung teân laø muoán laøm vieäc gì?", ñaùp laø muoán saên baén, Ñaïi Quaân hoûi: "OÂng saên baén nhö vaäy thu ñöôïc nhieàu ít?", ñaùp: "Luùc coù luùc khoâng", laïi hoûi: "Neáu coù thì thöôøng ñöôïc bao nhieâu?", ñaùp: "Ñoä naêm, saùu kim tieàn". Ñaïi Quaân noùi: "Nay toâi cho oâng naêm traêm kim tieàn, oâng coù theå gieát moät Bí-soâ oan gia giuøm toâi ñöôïc khoâng?". Luùc

ñoù ngöôøi thôi saên vì tham lôïi neân nhaän tieàn, nhaän roài lieàn suy nghó: “Caùc Bí-soâ naøy ñöôïc quoác vöông quyù troïng xem ñoàng nhö Thaùi töû, töi taïi voâ ngaïi. Saùng chieàu ta thöôøng tôùi ñaây, neáu ta gieát Bí-soâ thì vôi con ta chaéc chaén bò giam vaøo nguïc ñeán cheát”, laïi nghó: “Ban ngaøy ta vaøo trong röøng naøy coøn thaáy ôùn laïnh döïng caû loâng toùc, nhöng caùc Bí-soâ naøy khoâng luaän ngaøy ñeâm

thöôøng ôû trong röøng naøy maø vaãn ñöôïc an oån, haù chaúng phaûi hoï ñaõ thaønh töïu ñöôïc haïnh thuø thaéng roài hay sao. Coøn ngöôøi naøy laø ai ta khoâng bieát, neáu ñaõ laáy tieàn cuûa hoï roài maø khoâng laøm thì hoï coù theå trôû laïi gieát ta”. Nghó roài lieàn naïp teân ñoäc vaøo daây cung baén thaáu tim ngöïc cuûa Ñaïi Quaân, thuoác ñoäc ngaám saâu khieán Ñaïi Quaân khôûi aùc taâm: “Ngöôøi thôi saên naøy trôû laïi gieát haïi ta, chaéc laø do Tieåu Quaân laäp möu tröôùc ñeå haïi ta. Nay ta cheát, kieáp sau duø sanh vaøo coõi naøo, laoøi naøo ta theà seõ cho kyø ñöôïc Tieåu Quaân”. Ñaïi Quaân phaùt lôøi theà ñoäc roài lieàn taét thôû, do theà ñoäc neân Ñaïi Quaân ñaàu thai laøm raén ñoäc naèm döôùi truïc cöûa ra vaøo cuûa Tieåu Quaân. Duø chöùng quaû A-la-haùn neáu khoâng quaùn tröôùc cuõng khoâng bieát ñöôïc vieäc saép xaûy ra, cho neân khi Tieåu Quaân môû cöûa, truïc cöûa lieàn keïp cheát con raén aáy. Do taâm aùc chöa döùt neân thaân sau cuõng thaùc sanh laïi laøm raén, cuõng naèm ôû truïc cöûa ra vaøo vaø cuõng bò keïp cheát nhö laàn tröôùc. Thaân sau laïi cuõng thaùc sanh laøm raén nhöng naèm döôùi chaân giöôøng nguû cuûa Tieåu Quaân, laïi bò Tieåu Quaân ñeø cheát, cöù nhö theá ñeán boán laàn thoï sanh trôû laïi ñeàu bò Tieåu Quaân laøm cheát. Do nhieàu laàn cheát, nhieàu laàn thoï sanh trôû laïi neân thaân con raén nhoû daàn, thaân caøng nhoû daàn thì taâm aùc caøng taêng tröôûng vì khoâng theå caén cheát Tieåu Quaân. Cuoái cuøng thoï sanh laøm con raén nhoû baèng muùt ñuõa naèm treân giaù y cuûa Tieåu Quaân. Luùc ñoù Tieåu Quaân ñang toïa thieàn trong phoøng, con raén ñoäc nhoû xíu naøy vôùi taâm oaùn haän nhieàu ñôøi thaû mình xuoáng caén vaø nhaû noïc ñoäc vaøo ngöôøi cuûa Tieåu Quaân, Tieåu Quaân bò raén ñoäc caén lieàn heùt lôùn goïi caùc Bí-soââ: “Caùc cuï thoï, coù con raén laï noïc ñoäc ñaùng sôï, nhoû baèng muùt ñuõa, daøi chöøng boán taác rôi xuoáng caén noïc ñoäc vaøo ngöôøi toâi. Caùc vò mau ñeán khieâng toâi ra ngoaøi, chôù ñeå thaân naøy vôõ nöùt ra, nhö baøn tay naém caùt soûi môû ra lieàn raõ rôøi”. Luùc ñoù cuï thoï Xaù-lôïi-töû ñang ngoài tö duy döôùi moät goác caây caùch ñoù khoâng xa, nghe tieáng keâu cuûa Tieåu Quaân lieàn chaïy tôùi hoûi: “Toâi khoâng thaáy saéc dieän cuûa cuï thoï coù bieán ñoåi, vì sao cuï thoï laïi baûo laø coù con raén laï noïc ñoäc ñaùng sôï, nhoû baèng muùt ñuõa dìa khoaûng boán taác rôi xuoáng caén noïc ñoäc vaøo ngöôøi cuûa cuï thoï… nhö treân?”. Tieåu Quaân ñaùp: Ñaïi ñöùc, neáu ñoái vôùi ngöôøi maø maét, tai, muõi, löôõi, thaân yù coù ngaõ vaø ngaõ sôû höõu; ñoái vôùi saéc, thanh, höông, vò, xuùc, phaùp coù ngaõ vaø ngaõ sôû; ngöôøi nhö theá coù theå khieán caùc caên vaø dung saéc coù bieán dò. Ñaïi ñöùc, nay toâi ñaõ khoâng nhö theá, toâi ñoái vôùi caùc caên caûnh, saùu giôùi, naêm uaån ñeàu

khoâng coù ngaõ vaø ngaõ sôû neân dung saéc khoâng coù bieán dò. Ñaïi ñöùc, töø voâ thæ toâi coù ngaõ, ngaõ sôû, ngaõ maïn, chaáp tröôùc, tuøy mieân, phieàn naõo; nhöng nay toâi ñaõ bieát, ñaõ ñoaïn saïch goác reã caùc thöù aáy, nhö caây Ña-la bò chaët ngoïn khoâng theå taêng tröôûng ñöôïc nöõa. Ñôøi vò lai khoâng coøn taùi sanh thì laøm sao dung saéc coù

theå bieán dò". Cuï thoï Xaù-lôïi-töû vaø caùc Bí-soâ vöøa khieâng Tieåu Quaân ra khoûi phoøng thì thaân cuûa Tieåu Quaân lieàn tan raõ thaønh traêm maûnh, nhö baøn tay naém caùt môû ra lieàn tan raõ. Luùc ñoù cuï thoï Xaù-lôïi-töû noùi keä: "Phaïm haïnh ñaõ thaønh laäp, Thaùnh ñaïo ñaõ kheùo tu, Thoï maïng taän, vui möøng Cuõng nhö xaû caùc bònh. Phaïm haïnh ñaõ thaønh laäp, Thaùnh ñaïo ñaõ kheùo tu, Thoï maïng taän, vui möøng Cuõng nhö boû ñoà ñoäc. Phaïm haïnh ñaõ thaønh laäp, Thaùnh ñaïo ñaõ kheùo tu, Khi cheát khoâng sôï haõi, Nhö ra khoûi nhaø löûa. Phaïm haïnh ñaõ thaønh laäp, Thaùnh ñaïo ñaõ kheùo tu, Duøng trí quaùn theá gian, Tôï hoà nhö caây coû. Vieäc caàn laøm ñaõ xong, Khoâng truï nôi sanh töû, Vaø trong caùc ñôøi sau, Thaân naøy khoâng tieáp noái". Sau khi Tieåu Quaân vaøo Nieát-baøn, cuï thoï Xaù-lôïi-töû vaø caùc Bí-soâ thu laáy coát nhuïc hoûa thieâu cuùng döôøng roài cuøng ñeán choã Phaät, ñaûnh leã phaät roài ngoài xuoáng moät beân baïch Phaät: "Theá Toân, Bí-soâ Tieåu Quaân bò con raén ñoäc rôi xuoáng caén noïc ñoäc vaøo ngöôøi, noïc ñoäc ñaùng sôï, nhoû baèng muùt ñuõa, daøi khoaûng boán taác nhöng noïc ñoäc ñaõ gaây taùc haïi khieán thaân theå tan raõ, nhö baøn tay naém caùt môû ra lieàn tan raõ, nay Tieåu Quaân ñaõ vaøo Nieát-baøn". Phaät noùi: "Naøy Xaù-lôïi-töû, neáu Bí-soâ Tieåu Quaân luùc ñoù tuïng keä vaø caám chuù naøy thì noïc raén ñoäc khoâng ngaám vaøo trong thaân, thaân seõ khoâng bò tan raõ nhö caùt buïi". Xaù-lôïi-töû baïch Phaät: "Keä vaø caám chuù nhö theá naøo, xin Theá Toân tuyeân thuyeát cho chuùng con ñöôïc nghe roài cuøng thoï trì". Luùc ñoù Phaät noùi keä vaø caám chuù cho caùc Bí-soâ nghe nhö sau: "Ta vôùi chuû giöõ nöôùc Vaø Haït La Maït Neâ Taäp baø kim Baït La

Thaûy ñeàu sanh nieäm töø
Kieàu-ñaùp-ma xuù muïc,
Nan-ñaø, tieåu Nan-ñaø,
Khoâng chaân vaø hai chaân
Cuõng ñeàu khôûi nieäm töø.
Ñoái vôùi caùc loaøi roàng,
Nöông trong nöôùc ñeå soáng,
Cho ñeán loaøi höõu tình,
Ta ñeàu khôûi taâm töø.

Taát caû chuùng trôøi ngöôøi,
Thaàn, quyû vaø baøng sanh,
Thaûy ñeàu ñöôïc lôïi an,
Khoâng bònh, thöôøng hoan hæ,
Thaáy gì cuõng hieàn thieän,
Khoâng gaëp caùc oaùn aùc,
Ta ñeàu khôûi nieäm töø.
Ñoäc haïi chôù töông xaâm,
Nôi geành hang nguy hieåm,
Taát caû chôù du haønh.
Ñoäc caén hay ñoäc haïi, Chôù thöôøng laøm haïi nhau. Theá
Toân ñaáng cha laønh, Lôøi noùi ra chôn thaät.
Lôøi ta, lôøi Phaät noùi,
Caùc ñoäc chôù haïi ta.
Tham duïc saân haän si,
Laø ñoäc nhaát theá gian.
Lôøi Phaät chôn thaät ngöõ,
Caùc ñoäc töï tieâu vong.
Tham duïc saân haän si,
Laø ñoäc nhaát theá gian.
Lôøi Phaùp chôn thaät ngöõ,
Caùc ñoäc töï tieâu vong.
Tham duïc saân haän si,
Laø ñoäc nhaát theá gian.
Lôøi taêng chôn thaät ngöõ,
Caùc ñoäc töï tieâu vong.
Dieät tröø caùc ñoäc haïi,
SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 6
85

UÛng hoä vaø nhieáp thoï, Phaät tröø taát caû ñoäc, Ñoäc raén, ngöôi tieâu vong. Ñaùt ñieät tha aùn ñoân tyû leä ñoân tyû leä, ñoân beä, baùt ly ñoân beä, naïi ñeá, toâ naïi ñeá, keâ naïi ñeá, maâu naïi dueä, toâ maâu naïi dueä, ñôøn ñeá ni la keâ theá, giaù loâ keá beä, oát tyø doanh cuï leä sa ha. Phaät baûo cuï thoï Xaù-lôïi-töû: “Neáu Bí-soâ Tieåu Quaân luùc ñoù töï noùi hoaëc ngöôøi khaùc noùi keä chuù naøy, chaéc chaén seõ traùnh khoûi raén ñoäc xaâm haïi, thaân cuûa thaày aáy cuõng khoâng tan raõ nhö baøn tay naém caùt môû ra lieàn raõ tan”. Luùc ñoù caùc Bí-soâ ñeàu coù nghi baïch Phaät: “Cuùi xin Theá Toân ñoaïn nghi nieäm cho chuùng con, chuùng con khoâng bieát Bí-soâ Tieåu Quaân ñaõ töøng taïo nghieäp gì, do nghieäp löïc ñoù maø ñôøi naøy ñöôïc sanh trong nhaø ñaïi phuù, cuûa baùu ñaày kho; laïi taïo nghieäp gì, do nghieäp löïc ñoù maø ñôøi naøy ñöôïc xuaát gia trong chaùnh phaùp cuûa Nhö lai,

ñoaïn saïch phieàn naõo chöùng quaû A-la-haùn; laïi taïo nghieäp gì, do nghieäp löïc ñoù maø ñôøi naøy tuy ñaéc quaû vaãn bò raén ñoäc caén, böùc naõo thaân taâm phaûi nhaäp Nieát-baøn?". Theá Toân baûo caùc Bí-soâ: "Bí-soâ Tieåu Quaân naøy ñaõ taïo nghieäp nhôn aét phaûi töï gaùnh chòu nghieäp quaû, nghieäp nhôn ñaõ taïo cöù taêng tröôûng maõi cho ñeán luùc chín muoài, duyeân bieán hieän tieàn nhö boùng theo hình, ñôøi naøy nhaát ñònh chieâu caûm quaû baùo khoâng thoï ôû trong ñôøi khaùc nöõa. Naøy caùc Bí-soâ, neáu moät ngöôøi ñaõ taïo nghieäp thieän aùc khoâng phaûi ñòa thuûy hoûa phong ôû ngoaøi giôùi môùi khieán ngöôøi kia thoï baùo, maø ñeàu ôû trong uaån xöù giôùi cuûa töï thaân chieâu caûm quaû dò thuïc". Theá Toân lieàn noùi keä: "Daàu traûi qua traêm ngaøn kieáp, Nhöõng nghieäp ñaõ taïo khoâng maát, Moät khi nhaân duyeân hoäi ngoä, Quaû baùo trôû laïi töï chòu". "Naøy caùc Bí-soâ, thuôû xöa luùc Phaät chöa ra ñôøi coù moät thaùnh giaû Ñoäc Giaùc hieän ra ñôøi, vì thöông xoùt ngöôøi ngheøo cuøng neân thöôøng töï thoï duïng y thöïc thoâ xaáu, gioáng nhö Laân giaùc laø phöôùc ñieàn ñoäc nhaát. Luùc ñoù coù moät thoân toaøn laø thôï saên cö truù, caùch thoân khoâng xa coù moät khu röøng vaø moät ao nöôùc, nhieàu loaïi caàm thuù thöôøng ñeán tuï taäp beân ao nöôùc naøy. Vì theá nhöõng ngöôøi thôï saên ñoù caøi ñaët baãy saên ôû trong khu röøng naøy, haèng ngaøy saên baét ñöôïc raát nhieàu chim muoâng caàm thuù. moät hoâm vò Ñoäc giaùc du haønh ñeán thoân cuûa nhöõng ngöôøi thoï saên, truù trong mieãu Thieân töï, saùng sôùm ñaép y mang baùt vaøo thoân khaát thöïc, nhaän ñöôïc thöùc aên roài vò Ñoäc giaùc suy nghó: Trong mieãu ñoâng ngöôøi oàn aøo phöùc taïp..., ngoaøi thoân coù moät khu röøng yeân tænh ta neân ñeán ñoù cö truù. Nghó roài lieàn

tìm ñeán khu röøng thaáy nôi ñaây yeân tænh coù theå cö truù laâu daøi neân vò Ñoäc giaùc lieàn ñeå y baùt moät beân, löôït nöôùc xem truøng, duøng nöôùc röûa chaân, löôïm laù ruïng traûi loùt ngoài thoï thöïc, thoï thöïc xong röûa baùt vaø tay, sau ñoù ngoài kieát giaø döôùi moät goác caây, oai nghi tòch ñònh nhö Long vöông cuoän mình naèm yeân. Hoâm ñoù vì nghe coù hôi ngöôi neân caàm thuù khoâng tuï ñeán beân ao nöôùc, cho neân saùng hoâm sau thôï saên ñeán xem caùc baãy saên khoâng thaáy coù moät con thuù naøo bò maéc baãy. OÂng ta suy nghó: Haèng ngaøy ta baãy saên khoâng baãy naøo laø khoâng coù, vì sao hoâm nay khoâng coù con huù naøo bò maéc baãy. Nghó roài lieàn quan saùt chung quanh bôø ao thaáy coù daáu chaân ngöôøi, laàn theo daáu chaân tìm ñeán choã vò Ñoäc giaùc ñang thieàn toïa. Thaáy roài lieàn suy nghó: Ta xem daùng veõ ngöôøi xuaát gia naøy chaéc laø thích nôi yeân tænh naøy, neáu ta khoâng gieát ngöôøi naøy thì söï soáng cuûa ta bò ñoaïn tuyeät. Do coù yù ñoäc haïi neân baén teân coù taåm thuoác ñoäc vaøo choã aùch yeáu cuûa vò Ñoäc giaùc. Bò truùng teân ñoäc vò Ñoäc giaùc suy nghó: ñaâu neân ñeå cho ngöôøi thôï saên voâ yù thöùc naøy phaûi chòu ñaïi khoå naõo laâu daøi trong ñöôøng aùc, ta neân cöùu vôùt kia ra khoûi ñöôøng aùc aáy. Nghó roài lieàn bay leân hö khoâng nhö Nga vöông, hieän ñaïi thaàn thoâng thaân tuoân ra nöôùc löûa, caùc loaøi dò sanh troâng thaáy thaàn thoâng nhö vaäy lieàn höôùng veà quy y. Ngöôøi thôï saên naøy töø xa

suïy ngöôøi xuoáng ñaûnh leã baïch raèng: Chôn thaät phöôùc ñieàn cuùi xin hieän thaân xuoáng, con thaät laø keû ngu si voâ trí chìm trong buøn tham duïc, xin töø bi thöông xoùt con. Luùc ñoù vò ñoäc giaùc vì thöông xoùt kia neân hieän thaân xuoáng, ngöôøi thôï saên caûm ñoäng rôi leä, quyø goái nhoå muõi teân ñoäc roài baêng boù veát thöông baïch raèng: xin Thaùnh giaû ñeán nhaø con ñeå con duøng thuoác trò thöông cho Thaùnh giaû. Vò Ñoäc giaùc lieàn suy nghó: Nay thaân maùu muõ nhô nhôùp naøy cuûa ta, ñieàu neân chöùng ñaéc ta cuõng ñaõ chöùng ñaéc roài, nay ta neân nhaäp Voâ dö Nieát-baøn. Nghó roài lieàn bay trôû leân hö khoâng hieän caùc thaàn thoâng maø nhaäp Nieát-baøn. Ngöôøi thôï saên naøy laø ngöôøi ñaïi phuù lieàn thu laáy nhuïc thaân cuûa vò Ñoäc giaùc roài duøng caùc loaïi caây thôm hoûa thieâu, thu laáy xaù lôøi ñeå trong bình vaøng xaây thaùp thôø khaép boán neõo ñöôøng, duøng hoa höông kyõ nhaïc phöôùn loïng... cuùng döôøng baûo thaùp vaø phaùt nguyeän: Con laø keû ngu si meâ muoäi khoâng phaân bieät thieän aùc, neân ñoái vôùi baäc chôn thaät phöôùc ñieàn ñaõ taïo toäi aùc. Vôùi caên laønh cuùng döôøng naøy nguyeän ñôøi sau cuûa con ñöøng chieâu laáy quaû baùo aùc maø ñöôïc sanh nhaø ñaïi phuù thoï duïng ñaày ñuû, dung maïo ñoan nghieâm ai thaáy ñeàu yeâu meán. Vôùi ñaày ñuû phöôùc ñöùc nhö vaäy con nguyeän ñöôïc thöøa söï baäc Ñaïi sö toái thaéng khoâng sanh nhaøm moõi. Naøy caùc Bí-soâ, ngöôøi thôï saên ñoù chính laø Tieåu Quaân, do xöa kia baén muõi teân ñoäc vaøo choã aùch yeáu cuûa vò Ñoäc giaùc, do nghieäp löïc naøy phaûi chòu moät kieáp thieâu ñoát khoå sôû

trong ñòa nguïc Voâ giaùn, coøn nghieäp taøn dö thì phaûi thöôøng bò ñoäc haïi trong naêm traêm ñôøi. Ñôøi naøy tuy chöùng quaû La haùn vaãn bò ñoäc haïi maø nhaäp Nieát-baøn. Do kia nguyeän sanh nhaø ñaïi phuù thoï duïng ñaày ñuû dung maïo ñoan nghieâm... cho ñeán ñöôïc xuaát gia trong chaùnh phaùp cuûa Nhö Lai, ñoaïn heát kieát söû chöùng quaû A-la-haùn. Ta ôû trong traêm ngaøn caâu chi vò Ñoäc giaùc laø baäc ñaïi sö toái thaéng neân kia thöøa söï ta khoâng coù nhaø moõi. Caùc Bí-soâ neân bieát neáu nghieäp nhôn thuaàn traéng thì ñöôïc quaû Dò thuïc thuaàn traéng, neáu nghieäp nhôn thuaàn ñen thì ñöôïc quaû Dò thuïc thuaàn ñen, neáu nghieäp nhôn xen taïp traéng ñen thì ñöôïc quaû Dò thuïc cuõng xen taïp traéng ñen. Caùc Bí-soâ neân boû nghieäp thuaàn ñen vaø nghieäp xen taïp traéng ñen, ñoái vôùi nghieäp thuaàn traéng phaûi sieâng tu hoïc". Ñaây laø duyeân khôûi nhöng Phaät chöa cheá hoïc xöù naøy.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.